



BORNHOLMS

R E G I O N S K O M M U N E

ICF – som grundlag for kvalitetsudvikling på det handicapområdet?

Erik Pedersen
Psykiatri og Handicap
Nyborg Strand 10.11.2008

ICF som, grundlag for kvalitetsudvikling på handicapområdet

Dagens oplæg:

- **Rammesættende diskussioner på det sociale område**
- **Hvorfor ICF interessant på det sociale område**
- **Hvad kan ICF tilbyde på det sociale område**
- **ICF på det sociale område i:**
 - Region Hovedstaden
 - Danske Regioner
 - Bornholms Regionskommune
- **Foreløbige erfaringer fra projekterne**
- **ICF i fremtiden**

Rammesættende diskussioner på det sociale område

Tre diskussioner:

- **Kvaliteten af det offentlige tilbud**
 - Åbenlyse svigt
 - Ubegrundede variationer
 - Manglende kendskab eller indsigt i fagområderne i ledelsen
- **Retssikkerhed**
 - Handleplaner og individuelle (pædagogiske) planer
 - Inddragelse i og medansvar for alle dele af den sociale indsats
 - Valgmuligheder
- **Kommunalreformen**
 - Fra gratis ydelser til markedsvilkår
 - Hvad får kommunerne for pengene
 - Krav om sikkerhed for kvalitet, dokumentation og brugerrettigheder

Hvorfor ICF interessant på det sociale område

- **Øget fokus på dokumentation og evidens**
- **Særlige problemstillinger i forhold til de stigende krav om dokumentation og evidens:**
 - Hidtil begrænset fokus fra det politiske niveau og det videnskabelige miljø for forskning – få bevillinger og tradition
 - Det pædagogiske miljø har været kendetegnede ved at være:
 - Meget talende
 - Meget handlende
 - Rapporter har været afholdt i prosa på mange niveauer, på grund af manglende fælles målestok eller parametre
 - i visse tilfælde sparsomme levnedbeskrivelser på trods af livslang institutionalisering

Hvad kan ICF bidrage med på det sociale område

ICF kan tilbyde:

- En referenceramme for forståelse af funktionsevne og funktionsevnenedsættelse
- En metode til beskrivelse af funktionsevne og funktionsevnenedsættelse
- Et fælles sprog for forskellige faggrupper
- Et redskab til at opstille mål og delmål – blandt andet som grundlag for tildeling af ydelser
- En klar fordeling af roller, opgaver og ansvar
- Skabe en platform for reel brugerinddragelse

Forudsætninger for "succes" - en sammenhængende indsats

- **ICF etablerer en ramme for fælles forventninger til opgaveløsning - dette forudsætter:**
 - En fælles forståelse af opgaven,
 - af problemstillingerne hos brugeren
 - forudsætninger og muligheder hos samarbejdsparterne
 - og et fælles sprog
- **ICF flytter fokus:**
 - fra sygdom og diagnoser
 - til følger af funktionsnedsættelsen
 - til ressourcer og funktionsevne (fysisk, psykisk og ikke mindst socialt)
- **ICF placerer borgeren centralt i processen**
 - Bliver tidligt involveret
 - Har samme informationer som øvrige parter
 - Positive forventninger til processen

ICF – projektet i Region Hovedstaden

- **6 forskellige tilbud er med i projektet**
 - **En specialskole** for elever med forskelligartede funktions- nedsættelser af fysisk, psykisk og sansemæssig karakter. Tilbyder skolegang fra 0. til 10. klasse
 - **To kommunikationscentre.** Tilbud til voksne med syns- høre- og kommunikationsvanskeligheder
 - **Et botilbud til voksne** med udviklingshandicap
 - **Et børnecenter** for rehabilitering af børn med erhvervet hjerneskade
 - **Et botilbud til børn** med nedsat fysisk- og psykisk funktionsevne.

ICF – projektet i Danske Regioner

- **Danske Regioner har besluttet at udvikle en ”Dansk kvalitetsmodel på det sociale område”**
 - Udvikling af standarder på 6 temaområder
 - Et af temaområderne er individuelle (pædagogiske) behandlingsplaner – ICF er et delprojekt af det overordnede projekt
 - ICF – projekter i Region Hovedstaden, Region Nord, Region Midt, evt. Region Syddanmark og Region Sjælland
 - Der vil indgå brugere fra forskellige sociale tilbud til børn og voksne
 - med erhvervet hjerneskade
 - syns-, høre- og kommunikationsvanskeligheder
 - udviklingshandicap
 - psykiatriske problemstillinger (er vi heller ikke helt sikre på endnu)

Mål for ICF – projektet i Danske Regioner

- Dokumentere og kvalificere de individuelle (handle)planer
- Bedre grundlag for samarbejde,
- Bedre kommunikation, information og samarbejde internt og eksternt mellem faggrupper og
- Bedre opfølgning på de individuelle planer og mulighed for at måle indsatsen
- Fremme brugerinddragelse og brugertilfredshed

ICF - projektet på Bornholm

Projekt Nones (Ny Organisation Ny Empowerment Strategi)

- **Samarbejde mellem Kommunikationscentret og virksomheden Psykiatri og Handicap**
- **Formål:**
 - At forbedre indsatsen overfor yngre borgere med udviklingshandicap eller beslægtede lidelser
 - Etablere grundlaget for en dynamisk handleplan
- **Mål:**
 - Afprøve nye samarbejdsformer mellem borger, myndighed og tilbud
 - Introducere ICF som referenceprogram for udformning af handleplaner/behandlingsplaner
- **Midler:**
 - Etablere et matrikelløst samarbejdsforum med borgeren som aktiv deltager (en udfordring af den modificerede BUM-model)

Foreløbige erfaringer fra ICF-projekterne

- Alle muligheder overvejes
- Alle kommer til orde på en ligeværdig måde
- Giver en bredere forståelse af komplekse problemstillinger – forskellige forklaringer undersøges (den faglige ræsonnering styrkes)
- Inddrager systematisk alle ressourcer hos personen og i omgivelserne
- Giver anledning til at overveje nye løsninger
- Giver bedre grundlag for samarbejde med kommunen
- Tavs viden gøres eksplicit
- National og international erfaringsopsamling

Fremtiden for ICF på det sociale område

Et kig i krystalkuglen

- Rehabiliteringsbegrebet er på vej frem
- Stigende behov for nuancerede, korte og koncise beskrivelser til brug for handleplaner og behandlingsplaner til brug for de løbende drøftelser med borgeren og til brug for bevilling af ydelser
- KL anvender ICF - systematikken i Fælles Sprog II
- Hvis Sundhedsstyrelsen og Servicestyrelsen sammen anbefaler ICF som grundlag for beskrivelse af funktionsevne, vil ICF få en stærke placering i arbejdet
- **ICF kan betyde et kultur og paradigmeskifte indenfor det sociale område**